

ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ณัฐฐิญา ทองรอด

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2562

**Assessment of Knowledge on Food Supplement Law of
Research and Development Staff in Food Supplement Factory
Bangkok Metropolitan Region**

Nattiya Tongrod

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science**

**Department of Anti-aging and Regenerative Medicine
College of Integrative Medicine, Dhurakij Pundit University**

2019

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์ ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและ
พัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
เสนอโดย นางสาวณัฏฐิญา ทองรอด
สาขาวิชา วิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ
กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกราช บำรุงพืชน์)

 กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิฎีรัตน์ พิมลศรี)

วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ รับรองแล้ว

 คณบดีวิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ
(นายแพทย์บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล)

วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562

หัวข้อสารนิพนธ์	ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ชื่อผู้เขียน	ณัฐธิญา ทองรอด
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์
สาขาวิชา	วิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ2) ศึกษาความแตกต่างกันของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติค่าที (t-test) หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มีความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ และยังไม่ผ่านเกณฑ์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยมีประสบการณ์การทำงาน สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต่างกัน มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และพบว่าเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้กับเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

Thematic Paper Title	Assessment of Knowledge on Food Supplement Law of Research and Development Staff in Food Supplement Factory Bangkok Metropolitan Region
Author	Nattiya Tongrod
Thematic Paper Advisor	Asst.Prof. Pansak Sugkraroek, M.D.
Department	Anti-aging and Regenerative Medicine
Academic Year	2018

ABSTRACT

Objective of this research was to study Knowledge on Food Supplement Law of Research and Development Staff in Food Supplement Factory Bangkok Metropolitan Region, include 1) Knowledge on food supplement law of research and development staff in food supplement factory, and 2) Differences in the level of knowledge on food supplement law classified by Work Experience, Level of education, Degree, Training course on food supplement law, Self - learning on information about food supplement law. The tools of this research were questionnaire, statistic used are independent samples (t-test) or one-way analysis of variance statistic for data analysis (F-test).

The results of the study showed that research and development staff had knowledge on food supplement law at low level and did not pass the criteria knowledge on food supplement law. Differences in Work Experience, Degree, Training course on food supplement law, Self - learning on information about food supplement law lead to difference in level of knowledge on food supplement law at statistically significant 0.05. Level of education had no statistically difference in level of knowledge on food supplement law at 0.05. The results of this study can be used as a guideline for relevant agencies to strengthen knowledge on food supplement law for research and development staff in food supplement factory.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณ ดร.จุมพล รามล ที่เป็นกำลังใจ และให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือ เสนอแนะในการปรับเครื่องมือ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ที่กรุณาสละเวลา เอื้อเฟื้อข้อมูล และให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยให้การทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณคุณอาจารย์ สาขาวิชาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาขาวิชาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในทุกเรื่องตลอดการศึกษา

ขอขอบคุณบิดามารดา ที่เปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน และให้การสนับสนุนในทุกเรื่องเป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบคุณ คุณพิมชญา อติวิชญา ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา คุณค่าอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ณัฐจิญา ทองรอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย	4
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522.....	6
2.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้.....	16
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	22
3.1 ประชากรและตัวอย่าง.....	22
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	23
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง	27
4.3 ผลการวิเคราะห์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	30
4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน	43
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
5.1 สรุปผลการวิจัย	49
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	51
5.3 ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	59
ก แบบสอบถามในการวิจัย	60
ข หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ	68
ประวัติผู้เขียน	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไป ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่ จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร การหา ข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และความจำเป็นที่ต้องรู้ กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	27
4.2 จำนวน และร้อยละ ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่ วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	30
4.3 จำนวน และร้อยละ ระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	41
4.4 จำนวน และร้อยละ ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์.....	42
4.5 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน.....	43
4.6 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	44
4.7 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม สาขาที่จบการศึกษา.....	45
4.8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กฎหมายบัญญัติให้ทุกคนต้องรู้เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและสังคมของตนเพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการรักษาระเบียบวินัยของทุกสังคม เช่นเดียวกันในฐานะของการเป็นสถานที่ผลิต ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อจำหน่ายจำเป็นต้องรู้บทบัญญัติที่รัฐบาลมีไว้เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค คือ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 รวมทั้งกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และต้องยึดถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะผู้ดำเนินกิจการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการนำกฎหมายไปใช้โดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย และกระทำการที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยการลักลอบใส่สารที่มีการปลอมปนวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท หรือยาแผนปัจจุบันไม่ได้ โดยพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มีเจตนารมณ์เพื่อควบคุมผลิตภัณฑ์อาหารให้มีความปลอดภัย โดยมุ่งคุ้มครองผู้บริโภคเป็นสำคัญซึ่งวิธีการในการควบคุมจะเน้นไปที่การขออนุญาต การตรวจสอบ การขึ้นทะเบียน รวมทั้งในเรื่องของการโฆษณาอาหาร ตลอดจนหลักเกณฑ์เงื่อนไขวิธีการผลิตเพื่อจัดจำหน่าย และนำเข้าเพื่อจำหน่าย นอกจากนี้ยังรวมถึงการเข้าไปกำหนดเกี่ยวกับอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมอาหาร จึงได้มีการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน และฉลากต้องได้รับการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อนนำไปใช้ (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) รวมทั้งต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 เรื่องผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มาตราที่ 30 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ส่งจดผลิตหรือจดนำเข้าอาหารที่ผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือมีผลการตรวจสอบว่าเป็นอาหารที่ไม่ควรแก่การบริโภค นอกจากนี้ถ้ามีการตรวจพบว่าอาหารชนิดใดไม่บริสุทธิ์ เป็นอาหารปลอม เป็นอาหารผิดมาตรฐาน เป็นอาหารที่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีอนามัยต่อผู้บริโภค แล้วให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศผลการพิสูจน์อาหารนั้นให้กับผู้บริโภคทราบเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้ข่าวสารที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง

จากข่าวประชาสัมพันธ์ กลุ่มสื่อสารองค์กร กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (2561) และประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่องผลการพิสูจน์อาหาร (2561) โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเมื่อปี พ.ศ. 2561 ส่งวิเคราะห์ทางวิชาการ องค์กรวิทยาศาสตร์การแพทย์ ปรากฏว่า ตรวจพบยาแผนปัจจุบัน เช่น เฟนฟลูรามีน (Fenfluramine) ไซบูทรามีน (Sibutramine) ออริสแตท (Orlistat) ไมนอกซิดิล (Minoxidil) ซิลเดนาฟิล (Sildenafil) ทาดาลาฟิล (Tadalafil) ฟินาสเทอไรด์ (Finasteride) และบิซาโคดิล (Bisacodyl) ซึ่งการที่สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้ลักลอบใส่ยาแผนปัจจุบัน ถือว่าเป็นการผลิตอาหารที่มีสิ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคเจือปนอยู่ เข้าข่ายเป็นอาหารที่ไม่บริสุทธิ์ จะมีโทษตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ถึงแม้จะมีการเก็บตัวอย่างมาสุ่มตรวจและแจ้งผลการพิสูจน์อาหารให้กับผู้บริโภคทราบ และมีบทลงโทษกับผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายแล้วก็ตามแต่ไม่ได้เป็นการแก้ไขในปัญหาเชิงป้องกัน

ในสถานการณ์ปัจจุบันจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (2561) มีการดำเนินการกับผู้ที่กระทำความผิดตามกฎหมายอย่างเข้มงวด จำนวน 65 แห่ง และยึดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจำนวน 222 รายการ เช่น ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารลดน้ำหนัก ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเสริมสมรรถภาพทางเพศ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารปลอม ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารช่วยให้ขาว เป็นต้น พบว่าเป็นอาหารที่มีสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคเจือปนอยู่เข้าข่ายเป็นอาหารที่ไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอม และมีการแสดงฉลากที่ไม่ถูกต้อง อีกทั้งตามข่าวที่ปรากฏผู้บริโภคเสียชีวิตเนื่องจากการรับประทานผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการปลอมปนวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือยาแผนปัจจุบัน เช่น ไซบูทรามีน บิซาโคดิล เป็นต้น และการอวดอ้างสรรพคุณบนฉลากที่เป็นเท็จ เกินจริง หลอกหลวงให้ผู้บริโภคเกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร การกระทำดังกล่าวที่สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้กระทำการกระทำการที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และเป็นสาเหตุให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัย ชีวิต และทรัพย์สินของผู้บริโภคในวงกว้าง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สั่งยกเลิกเลขสารบบอาหารและพักใบอนุญาตผลิต (กลุ่มสื่อสารองค์กร กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2561)

ทั้งนี้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเนื่องจากเป็นความรู้พื้นฐานที่ต้องทราบ และต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมาย อีกทั้งผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีการศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อที่จะนำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามที่กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้กำหนดไว้ และจากผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถให้ผู้ดำเนินกิจการสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาให้ความรู้ ความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างกันของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใน สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีจำนวน 35 โรงงาน ดังนั้น เมื่อกำหนดให้หนึ่งโรงงานใช้ตัวแทนหนึ่งคนประชากรทั้งหมดจึงมี 35 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษานี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าขายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีจำนวน 35 โรงงาน โดยขนาดของตัวอย่างได้มาจากการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น และเลือกแบบเฉพาะเจาะจงโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชากรและตัวอย่างโดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดที่มีเป็นจำนวน 35 คน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าขายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้กับเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ เช่น ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ หรือความรู้ หมายถึง สิ่งที่ได้มาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด การปฏิบัติ หรือความเข้าใจที่ได้รับมาจากการประสบการณ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

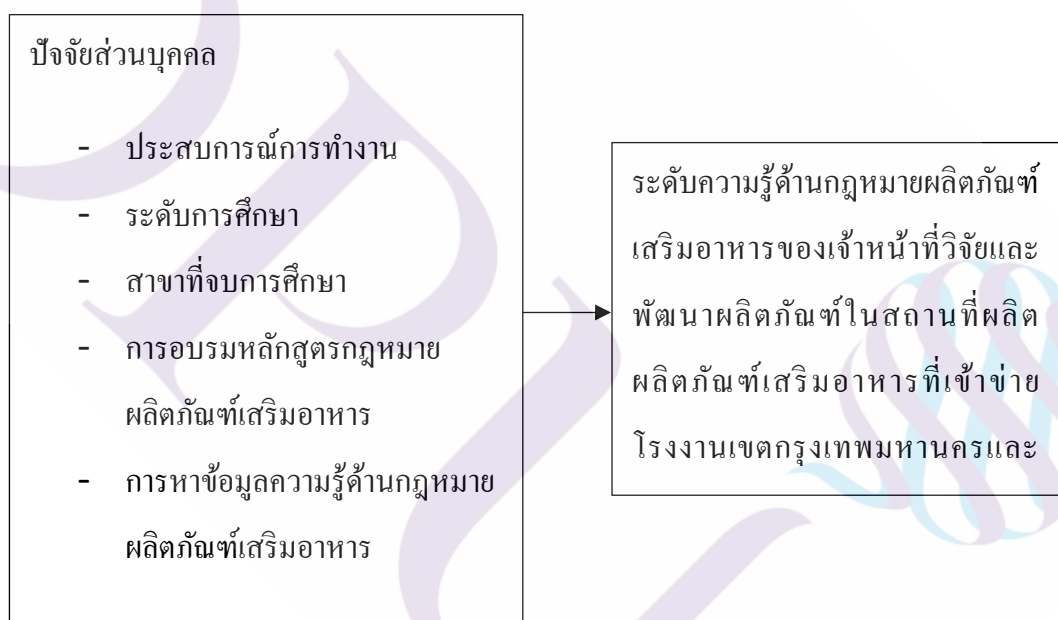
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Dietary Supplement Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้รับประทานนอกเหนือจากการรับประทานอาหารตามปกติ ซึ่งมีสารอาหารหรือสารอื่นเป็นองค์ประกอบอยู่ในรูปแบบเม็ด แคปซูล ผง เกล็ด ของเหลว หรือลักษณะอื่นที่ไม่ได้เป็นรูปแบบอาหารตามปกติ สำหรับผู้บริโภคที่คาดหวังประโยชน์ทางด้านส่งเสริมสุขภาพ (กระทรวงสาธารณสุข, 2548)

เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Research and Development Staff) หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ในการศึกษาวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ค้นคว้านวัตกรรมเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม

โรงงาน (Factory) หมายถึง โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ตั้งขึ้นเพื่อผลิตอาหาร (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) เป็นอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยจะใช้เครื่องจักรร่วมด้วยหรือไม่ก็ตาม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2535)

เข้าข่ายโรงงาน หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ 5 แรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป และหรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2558)

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้ศึกษาพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522
- 2.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ประกอบด้วย 8 หมวด โดยมีความมุ่งหมายที่จะควบคุมคุณภาพของอาหาร และคุ้มครองผู้บริโภคเป็นสำคัญซึ่งวิธีการในการควบคุมจะเน้นไปที่เรื่องของการขออนุญาต การตรวจสอบ การขึ้นทะเบียน รวมทั้งเรื่องของการโฆษณาเกี่ยวกับอาหาร

ในพระราชบัญญัติอาหารฉบับนี้ ได้กำหนดนิยามศัพท์ของคำว่า “อาหาร” หมายถึงของกินหรือเครื่องสำอางชีวิต ได้แก่

(1) วัตถุทุกชนิดที่คนกิน ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แต่ไม่รวมถึงยา วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือยาเสพติดให้โทษ

(2) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมถึงวัตถุเจือปนอาหาร สีและเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส

การควบคุมคุณภาพอาหารในพระราชบัญญัติอาหารฉบับนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการกำหนดอาหารควบคุมเฉพาะ อาหารกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน ตลอดจนหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการผลิตเพื่อจำหน่าย นำเข้าเพื่อจำหน่าย รวมถึงการเข้าไปกำหนดเกี่ยวกับอัตราส่วนของวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมอาหาร การใช้วัตถุเจือปนอาหาร มาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหาร การผลิตและการเก็บ

รักษาอาหาร ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการโฆษณาในฉลาก อีกทั้งยังมีคณะกรรมการอาหารที่มีอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีหรือผู้อนุญาต รวมทั้งเรื่องการออกประกาศการวินิจฉัยอุทธรณ์ การเพิกถอนทะเบียนตำรับอาหาร การปฏิบัติการเกี่ยวกับอาหารที่ไม่บริสุทธิ์ รวมถึงการพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตด้วย และการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติอาหารฉบับนี้ คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ และให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ด้วย

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต กำหนดให้ผู้ที่ตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายหรือผู้ที่นำเข้าเพื่อจำหน่ายต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และใบอนุญาตสามารถใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่สาม นับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าจะขอต่ออายุใบอนุญาตก็ต้องยื่นคำขอก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ส่วนในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตให้หรือไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตสามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีได้ภายในเวลาที่กำหนด และให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

หน้าที่ของผู้อนุญาตมีการกำหนดห้ามไม่ให้ผู้อนุญาต ผลิต นำเข้า หรือเก็บอาหารนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและห้ามย้ายสถานที่ผลิต สถานที่นำเข้าหรือสถานที่เก็บอาหาร เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตก่อน ถ้าใบอนุญาตหรือใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารได้สูญหายหรือถูกทำลาย ผู้อนุญาตต้องแจ้งต่อผู้อนุญาตเพื่อขอรับใบแทนภายในเวลาที่กำหนดและผู้อนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตหรือสถานที่นำเข้าซึ่งอาหารที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

การควบคุมอาหาร มีการห้ามไม่ให้บุคคลใดผลิต หรือนำเข้าเพื่อจำหน่ายอาหารไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอม อาหารที่ผิดมาตรฐาน หรืออาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้กำหนดลักษณะของอาหารประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. อาหารไม่บริสุทธิ์ ได้แก่ อาหารที่มีสิ่งที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจ็บป่วย หรือมีวัตถุเคมีเจือปนอันอาจเป็นเหตุให้คุณภาพของอาหารลดลง หรืออาหารที่ผลิต บรรจุหรือเก็บรักษาไว้ไม่ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

2. อาหารปลอม ได้แก่ อาหารที่ได้สับเปลี่ยนใช้วัตถุอื่นแทนบางส่วน หรือผลิตขึ้นเทียมอาหารอย่างหนึ่งอย่างใด และจำหน่ายเป็นอาหารเป็นอย่างนั้น หรืออาหารที่มีฉลากเพื่อลวงให้ผู้ซื้อเข้าใจผิดในเรื่องคุณภาพหรือลักษณะของอาหาร รวมทั้งอาหารที่ผลิตไม่ถูกต้องตามคุณภาพหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดจนทำให้เกิดโทษหรืออันตราย

3. อาหารผิดมาตรฐาน ได้แก่ อาหารที่ไม่ถูกต้องตามคุณภาพ หรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแต่ไม่ถึงขนาดเป็นอาหารปลอม

4. อาหารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนด ได้แก่ อาหารที่ไม่ปลอดภัยในการบริโภค หรือ มีสรรพคุณไม่เป็นที่เชื่อถือหรือมีคุณค่าต่อร่างกายในระดับที่ไม่เหมาะสม

จากความรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรืออาหารที่ผลิตโดยผู้รับอนุญาตเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอม อาหารที่ผิดมาตรฐานหรือ เป็นอาหารที่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ หรือในกรณีที่มีการฟ้องร้องต่อศาลจะสั่งพักใช้ รอคำพิพากษาอันถึงที่สุดได้ และหากศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้รับอนุญาตได้กระทำผิดจริง ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอน ใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในเวลาที่กำหนด และคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด และนอกจากการพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตยังได้มีการกำหนดโทษทางอาญา แก่บุคคลผู้กระทำการฝ่าฝืนกรณีต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติอาหารนี้ เพื่อให้การ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติอาหารนี้เป็นไปอย่างเรียบร้อย และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (พงษ์พิลัย วรณราช, 2547)

2.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาด สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้นิยามความหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ดังนี้

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จัดเป็นอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 (กลุ่มกำกับ ควบคุมก่อนออกสู่ตลาด สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2558) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้รับประทานนอกเหนือจากการรับประทานอาหารตามปกติ ซึ่งมีสารอาหารหรือ สารอื่นเป็นองค์ประกอบ อยู่ในรูปแบบเม็ด แคปซูล ผง เกล็ด ของเหลวหรือลักษณะอื่นซึ่งมิใช่ รูปแบบอาหารตามปกติ (Conventional Foods) สำหรับผู้บริโภคที่คาดหวังประโยชน์ทางด้าน ส่งเสริมสุขภาพ

สารอาหารหรือสารอื่น หมายถึง

1. วิตามิน กรดอะมิโน กรดไขมัน แร่ธาตุและผลิตภัณฑ์จากพืชหรือสัตว์
2. สารเข้มข้น สารเมตาโบไลต์ ส่วนประกอบ หรือสารสกัดของสารใน 1.
3. สารสังเคราะห์เลียนแบบสารตาม 1. หรือ 2.
4. ส่วนผสมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของสารใน 1. , 2. หรือ 3.

5. สารหรือสิ่งอื่นตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) ตัวอย่างผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ได้รับอนุญาต

5.1 กลุ่มสารสกัดจากพืช เช่น พงบุก (กลูโคแมนแนน) เกสรดอกไม้ ส้มแขก สารสกัดจากใบแป๊ะก๊วย เมล็ดองุ่น สาหร่าย เป็นต้น

5.2 กลุ่มสารสกัดจากสัตว์ เช่น สารสกัดจากเปลือกสัตว์ทะเล (ไคโตซาน) โปรตีนจากปลาทะเล เป็นต้น

5.3 กลุ่มน้ำมันและไขมัน เช่น เลซิทิน น้ำมันอีฟนิ่งพริมโรส น้ำมันปลา เป็นต้น

5.4 กลุ่มโปรตีน วิตามิน และแร่ธาตุ เช่น เบต้าแคโรทีนธรรมชาติ เป็นต้น

5.5 กลุ่มธาตุพืช เช่น รำข้าวสาลีชนิดเม็ด รำข้าวโอ๊ต จมูกข้าวสาลี เป็นต้น

5.6 กลุ่มอื่น ๆ เช่น บริวเวอรียีสต์ชนิดเม็ด เบเกอรี่ีสต์ โพรโพลิส (ยางผึ้ง) เป็นต้น

นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารยังหมายถึง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่นำเข้ามาแบ่งบรรจุหรือนำไปผลิต เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ เช่น การนำไปตอกเม็ด โดยไม่มี การเติมส่วนผสมใดอีก เป็นต้น (กลุ่มกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาด สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2558)

2.2.1 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

เป็นประกาศที่รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขออกไว้เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคจากการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และกำหนดเงื่อนไขการให้ข้อมูลให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561)

สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.1.1 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้รับประทานนอกเหนือจากการรับประทานอาหารตามปกติ ซึ่งมีสารอาหารหรือสารอื่นเป็นองค์ประกอบ อยู่ในรูปแบบเม็ด แคปซูล ผง เกล็ด ของเหลวหรือลักษณะอื่น ซึ่งมีใช้รูปแบบอาหารตามปกติ (conventional foods) สำหรับผู้บริโภคที่คาดหวังประโยชน์ทางด้านส่งเสริมสุขภาพ

2.2.1.2 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน และฉลากต้องได้รับอนุญาตก่อนนำไปใช้

2.2.1.3 การใช้วัตถุเจือปนอาหาร ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วัตถุเจือปนอาหาร

2.2.1.4 ผู้ผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร

2.2.1.5 การใช้ภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ภาชนะบรรจุ

2.2.1.6 การแสดงฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ฉลาก

2.2.1.7 การแสดงข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim) บนฉลากต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง การกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim) ของอาหาร และคำเตือนการบริโภคอาหาร

2.2.1.8 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

- 1) มีคุณลักษณะเฉพาะตามชนิดของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ
- 2) ตรวจพบจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคได้ไม่เกินปริมาณที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร
- 3) ตรวจพบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (Escherichia coli) น้อยกว่า 3 ต่อ อาหาร 1 กรัม โดยวิธี เอ็ม พี เอ็น (Most Probable Number)
- 4) ตรวจพบสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ สารพิษตกค้าง สารเป็นพิษอื่น สารปนเปื้อน หรือยาสัตว์ตกค้างได้ไม่เกินปริมาณที่กำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการนั้นแล้วแต่กรณี
- 5) มีปริมาณวิตามินหรือแร่ธาตุไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า และไม่เกินปริมาณสูงสุดที่กำหนดในบัญชีสารอาหารที่แนะนำให้บริโภคประจำวัน สำหรับคนไทยอายุตั้งแต่หกปีขึ้นไป (Thai RDI) สำหรับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้วิตามินหรือแร่ธาตุ ทั้งนี้ วิตามินหรือแร่ธาตุที่ยังไม่ได้กำหนดไว้ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร

2.2.2 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 309) พ.ศ. 2555 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (ฉบับที่ 2) เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

การแสดงฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภคต้องระบุข้อความชัดเจนว่า “ควรกินอาหารหลากหลาย ครบ 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นประจำ” และข้อความ “ไม่มีผลในการป้องกัน หรือรักษาโรค” ต้องเป็นตัวอักษรหนาที่บ สีของตัวอักษรตัดกับสีของพื้นกรอบ

2.2.3 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง คำชี้แจงประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 294) พ.ศ. 2548 เรื่อง รอยัลเฮลตี้และผลิตภัณฑ์รอยัลเฮลตี้ เป็นประกาศที่ออกเพื่อให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ให้มีความเหมาะสม และมีข้อกำหนดสำหรับผลิตภัณฑ์เป็นการเฉพาะ (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญดังนี้

2.2.3.1 กำหนดให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน และฉลากต้องได้รับการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก่อนนำไปใช้โดยปรับสถานะจากเดิมที่ต้องขออนุญาตใช้ฉลาก

2.2.3.2 กำหนดขอบเขตของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีสารอาหารหรือสารอื่นเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ วิตามิน กรดอะมิโน กรดไขมัน แร่ธาตุ และผลิตผลจากพืชหรือสัตว์ ซึ่งรวมถึงสารเข้มข้น สารเมตาโบไลต์ ส่วนประกอบหรือสารสกัด สารสังเคราะห์เลียนแบบ รวมทั้งการนำสารอาหารหรือสารอื่นดังกล่าวมาผสมกัน อยู่ในรูปแบบเม็ด แคปซูล ผงเกล็ด ของเหลว หรือลักษณะอื่นซึ่งผู้บริโภคที่มีสุขภาพปกติ (มิใช่ผู้ป่วย) รับประทานโดยตรง นอกเหนือจากการรับประทานอาหารหลักตามปกติ โดยคาดหวังทางด้านส่งเสริมสุขภาพ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตามประกาศนี้ รวมถึงผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่นำเข้ามาแบ่งบรรจุหรือนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ เช่น การนำไปตอกเม็ดโดยไม่มีการเติมส่วนผสมอื่นใดอีก เป็นต้น

2.2.3.3 ข้อกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนั้น ๆ โดยกำหนดเพิ่มเติมเรื่องต่าง ๆ เช่น สารเป็นพิษจากจุลินทรีย์ สารพิษอื่น สารปนเปื้อน สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค การใช้วัตถุเจือปนอาหาร ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อจำหน่ายทั้งที่ได้รับอนุญาตแล้วหรือยื่นขอใหม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) ภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการห้ามใช้วัตถุใดเป็นภาชนะบรรจุอาหาร ฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร การแสดงคำเตือนการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารบนฉลาก การแสดงข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ (Health claim)

2.2.3.4 กำหนดการแสดงข้อความคำเตือนบนฉลากของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิด และข้อความเพิ่มเติมของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารบางชนิด ตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2.2.4 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง คำชี้แจงประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 309) พ.ศ. 2550 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (ฉบับที่ 2) เป็นประกาศที่ออกเพื่อกำหนดให้มีข้อแนะนำในการบริโภคและคำเตือนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดในการบริโภคไม่ถูกต้อง (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561)

สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ ให้แสดงข้อแนะนำในการบริโภคว่า “ควรกินอาหารหลากหลายครบ 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นประจำ” ด้วยสีและขนาดของตัวอักษรเห็นได้ชัดเจน

2.2.5 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ข้อกำหนดการใช้ส่วนประกอบที่สำคัญของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดวิตามินและแร่ธาตุ (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.5.1 กำหนดการใช้วิตามินและแร่ธาตุให้ใช้ได้ตามชนิด และไม่เกินปริมาณสูงสุดตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2.2.5.2 กำหนดการใช้วิตามินและแร่ธาตุกำหนดตามข้อ 2.2.5.1 รวมกันตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ส่วนประกอบแต่ละชนิดต้องไม่เกินปริมาณสูงสุดตามที่กำหนดไว้ ตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2.2.6 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ข้อกำหนดการใช้ส่วนประกอบที่สำคัญของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดกรดอะมิโน (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.6.1 กำหนดการใช้ชนิดของกรดอะมิโนกำหนดให้ใช้ได้ไม่เกินปริมาณสูงสุดตามชนิดของกรดอะมิโนหรือกรดอะมิโนที่อยู่ในรูปแบบอื่น ตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2.2.6.2 กำหนดการใช้ชนิดของกรดอะมิโนกำหนดตามข้อ 2.2.6.1 หลายชนิดรวมกันปริมาณรวมของกรดอะมิโนทุกรูปแบบที่เป็นชนิดเดียวกันในแต่ละชนิดจะต้องไม่เกินปริมาณสูงสุดตามที่กำหนด ตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2.2.7 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายชื่อพืชที่ใช้ได้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นประกาศที่ออกเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการขออนุญาตผลิต หรือนำเข้าเพื่อจำหน่าย (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ กำหนดการใช้พืชในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้ใช้ได้ตามรายละเอียดและเงื่อนไขตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายชื่อพืชที่ใช้ได้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

2.2.8 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายชื่อพืชที่ใช้ได้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ฉบับที่ 2 เป็นการประกาศเพิ่มเติมจากประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายชื่อพืชที่ใช้ได้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เพื่อเป็นการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการขออนุญาตผลิต หรือนำเข้าเพื่อจำหน่าย (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ กำหนดการใช้พืชในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารใช้ได้ตามรายละเอียดและเงื่อนไข ตามบัญชีแนบท้ายประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง รายชื่อพืชที่ใช้ได้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตามบัญชีแนบท้ายประกาศ

2.2.9 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 367) พ.ศ. 2557 เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารในภาชนะบรรจุ (สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.9.1 คำนิยาม

“อาหารในภาชนะบรรจุ” หมายถึง อาหารที่มีภาชนะหุ้มห่อเพื่อจำหน่าย

“หมดอายุ” หมายถึง วันที่ซึ่งแสดงการสิ้นสุดของคุณภาพของอาหารภายใต้เงื่อนไขการเก็บรักษาที่ระบุไว้ และหลังจากวันที่ระบุไว้แล้วอาหารนั้นวางจำหน่ายไม่ได้

“ควรบริโภคก่อน” หมายถึง วันที่ซึ่งแสดงการสิ้นสุดของช่วงเวลาให้อาหารนั้นยังคงคุณภาพดีภายใต้เงื่อนไขการเก็บรักษาที่ระบุไว้ และหลังจากวันที่ระบุไว้แล้วอาหารนั้นวางจำหน่ายไม่ได้

“แบ่งบรรจุ” หมายความว่า การนำอาหารจากภาชนะบรรจุเดิมมาแบ่งบรรจุในภาชนะบรรจุย่อยซึ่งไม่รวมการทำ ผสม ปปรุงแต่งอาหารดังกล่าว

“สารก่อภูมิแพ้” หมายถึง สารที่เข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้ร่างกายมีปฏิกิริยาผิดปกติ ทั้งที่ตามธรรมชาตินั้นเมื่อเข้าสู่ร่างกายคนทั่ว ๆ ไปแล้วจะไม่มีอันตรายใด ๆ จะมีอันตรายก็เฉพาะในคนบางคนที่มีแพ้สารนั้นเท่านั้น และให้หมายความรวมถึงสารที่ก่อภาวะภูมิไวเกิน

2.2.9.2 อาหารในภาชนะบรรจุที่ไม่ต้องแสดงฉลาก ดังต่อไปนี้

1) อาหารที่ผู้ผลิตสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่ผลิตแก่ผู้บริโภคได้ในขณะนั้น เช่น หาบแร่ แผลลอย เป็นต้น

2) อาหารสดที่ไม่ผ่านกรรมวิธีใด ๆ หรืออาหารสดที่ผ่านกรรมวิธีการแกะชำแหละ ตัดแต่ง หรือวิธีการอื่นใดเพื่อลดขนาด ซึ่งอาจแช่เย็นหรือไม่แช่เย็น และบรรจุในภาชนะที่สามารถมองเห็นสภาพของอาหารสดนั้นได้ แต่ไม่รวมถึงอาหารแปรรูปในภาชนะบรรจุพร้อม

จำหน่ายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหารแปรรูปในภาชนะพร้อมจำหน่าย

3) อาหารในภาชนะบรรจุที่ผลิตและจำหน่ายเพื่อบริการภายในร้านอาหาร กภัตตาคาร โรงแรม โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล สถานที่อื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน และรวมถึงการบริการจัดส่งอาหารให้กับผู้ซื้อด้วย

2.2.9.3 การแสดงฉลากของอาหารในภาชนะบรรจุที่ผลิตเพื่อจำหน่าย นำเข้าเพื่อจำหน่ายต้องแสดงข้อความเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องมีข้อความแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- 1) ชื่ออาหาร
- 2) เลขสารบบอาหาร
- 3) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตหรือผู้แบ่งบรรจุหรือผู้นำเข้า หรือสำนักงานใหญ่
- 4) ปริมาณของอาหารเป็นระบบเมตริก
- 5) ส่วนประกอบที่สำคัญเป็นร้อยละของน้ำหนักโดยเรียงตามลำดับปริมาณจากมากไปน้อย
- 6) ข้อความว่า “ข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร : มี ...” กรณีมีการใช้เป็นส่วนประกอบของอาหาร หรือ “ข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร : อาจมี ...” กรณีมีการปนเปื้อนในกระบวนการผลิต สีของตัวอักษรตัดกับสีพื้นของฉลาก ขนาดตัวอักษรต้องไม่เล็กกว่าขนาดตัวอักษรที่แสดงส่วนประกอบ และแสดงไว้ที่ด้านล่างของการแสดงส่วนประกอบ
- 7) แสดงชื่อกลุ่มหน้าที่ของวัตถุเจือปนอาหารร่วมกับชื่อเฉพาะ หรือแสดงชื่อกลุ่มหน้าที่ของวัตถุเจือปนอาหารร่วมกับตัวเลขตาม International Numbering System : INS for Food Additives
- 8) ข้อความว่า “แต่งกลิ่นธรรมชาติ” “แต่งกลิ่นเลียนธรรมชาติ” “แต่งกลิ่นสังเคราะห์” “แต่งรสธรรมชาติ” หรือ “แต่งรสเลียนธรรมชาติ” ถ้ามีการใช้
- 9) แสดงวัน เดือนและปี สำหรับอาหารที่มีอายุการเก็บไม่เกิน 90 วัน หรือแสดงวัน เดือนและปี หรือเดือนและปี สำหรับอาหารที่มีอายุการเก็บเกิน 90 วัน โดยมีข้อความว่า “ควรบริโภคก่อน” กำกับไว้ด้วย
- 10) คำเตือน ข้อเสนอแนะในการเก็บรักษา วิธีปรุงเพื่อรับประทาน (ถ้ามี)
- 11) วิธีการใช้ และข้อความที่จำเป็นสำหรับอาหารที่มุ่งหมายจะใช้กับทารกหรือเด็กอ่อนหรือบุคคลกลุ่มใดโดยเฉพาะ
- 12) ข้อความที่ต้องมีสำหรับอาหารที่มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนด

2.2.9.4 ฉลากของอาหารต้องปิด ดิด หรือแสดงไว้ในที่เปิดเผยที่ภาชนะบรรจุและหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุอาหาร และมองเห็นได้ชัดเจน โดยมีขนาดของฉลากสัมพันธ์กับพื้นที่ของภาชนะบรรจุหรือหีบห่ออื่น ๆ

2.2.9.5 ฉลากของอาหารต้องไม่ทำให้เข้าใจผิด ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมระหว่างอาหารกับข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือเครื่องหมายการค้าที่แนะนำผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นฉลากที่มีข้อความ รูป รูปภาพ รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย ตรา หรือเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายการค้าจดทะเบียน

2.2.9.6 ฉลากที่แสดงข้อความกล่าวอ้างเกี่ยวกับสารหรือส่วนประกอบอื่นใดในอาหารต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

- 1) ไม่ใช่กับอาหารที่มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดห้ามใช้ หรืออาหารที่โดยธรรมชาติของอาหารนั้น ไม่มีสารนั้น หรืออาหารที่ในกระบวนการผลิตไม่มีสารนั้นเกิดขึ้น
- 2) ไม่เป็นวัตถุที่ห้ามใช้ในอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข
- 3) ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในผลิตภัณฑ์

2.2.9.7 ฉลากที่แสดงเครื่องหมายการค้าให้ระบุ คำว่า “ตรา” หรือ “เครื่องหมายการค้า” หรือ “เครื่องหมายการค้าจดทะเบียน” กำกับชื่อตราหรือชื่อเครื่องหมายการค้านั้นด้วย โดยต้องมีลักษณะเห็นได้ชัดเจน และอ่านได้ง่าย ขนาดของตัวอักษรต้องสัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ฉลาก

2.2.9.8 ข้อความในฉลากต้องมีลักษณะเห็นได้ชัดเจน และอ่านได้ง่าย ขนาดของตัวอักษรต้องสัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ฉลาก

2.2.9.9 การแสดงสีของพื้นฉลาก และสีของข้อความในฉลากต้องใช้สีที่ตัดกัน

2.2.10 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่องหลักเกณฑ์การแสดงข้อความบนฉลากอาหารเกี่ยวกับการได้รับการตรวจประเมินสถานที่ผลิต เป็นประกาศที่ออกเพื่อส่งเสริมแก่ผู้ผลิตอาหารที่พัฒนาสถานที่ผลิตให้ได้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต หรือตามระบบประกันคุณภาพสุขลักษณะทั่วไป หรือระบบการวิเคราะห์อันตรายและควบคุมจุดวิกฤต หรือระบบอื่น ๆ ของอาหารตามมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2561)

สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

2.2.10.1 การแสดงข้อความได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพว่าสถานที่ผลิตผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice, GMP) ให้แสดงข้อความ “ผ่านการตรวจประเมินสถานที่

ผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP)” หรือ “ผ่านการตรวจประเมินสถานที่ผลิตตาม GMP กฎหมาย” หรือ “ผ่านการตรวจ GMP กฎหมาย”

2.2.10.2 การแสดงข้อความได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพตามหลักเกณฑ์ทั่วไปด้านสุขลักษณะอาหาร (General Principles of Food Hygiene) ที่กำหนดโดยโครงการมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ (โคเด็กซ์) หรือตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้าที่เทียบเท่าสากล ให้แสดงข้อความ ดังนี้ “ได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพสุขลักษณะทั่วไปจาก...(หน่วยงานที่ให้การรับรอง)...”

2.2.10.3 การแสดงข้อความได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพตามระบบ GMP เฉพาะผลิตภัณฑ์บางประเภทตามหลักสากล เช่น โคเด็กซ์ หรือตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้าที่เทียบเท่าสากล ให้แสดงข้อความดังนี้ “ได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพ GMP สาขาสากล สำหรับการผลิต...(ประเภทอาหาร)... จาก...(ชื่อหน่วยงานที่ให้การรับรอง)...” หรือ “ได้รับการรับรองระบบ GMP สาขาสากล สำหรับการผลิต ...(ประเภทอาหาร)... จาก...(หน่วยงานที่ให้การรับรอง)...”

2.2.10.4 การแสดงข้อความได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพตามระบบการวิเคราะห์อันตราย และควบคุมจุดวิกฤต (Hazard Analysis and Critical Control Point System, HACCP) ตามหลักสากล เช่น โคเด็กซ์หรือตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้าที่เทียบเท่าสากล ให้แสดงข้อความดังนี้ “ได้รับการรับรองระบบประกันคุณภาพ HACCP สำหรับการผลิต...(ประเภทอาหาร)... จาก...(ชื่อหน่วยงานที่ให้การรับรอง)...” หรือ “ได้รับการรับรองระบบ HACCP สำหรับการผลิต...(ประเภทอาหาร)... จาก...(หน่วยงานที่ให้การรับรอง)...”

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

2.3.1 ความหมายของความรู้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ความรู้” นักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะกล่าวถึงความหมายให้เข้าใจ และเห็นถึงภาพรวมโดยสังเขป ดังนี้

ความรู้จากข้อมูลในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ เช่น ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ สิ่งที่ได้มาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือปฏิบัติ เช่น ความรู้เรื่องสุขภาพ ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์

ในทัศนะของฮอสเปอร์ (อ้างถึงในมาโนช เวชพันธ์, 2532) คำว่า ความรู้ นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ อาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือได้ฟัง ความรู้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ และเป็นเรื่องของการจำได้ ระลึกได้โดยไม่จำเป็น

ต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมาก ด้วยเหตุนี้การจำได้จึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญ และนำไปสู่พฤติกรรมที่ทำให้เกิดความเข้าใจ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างถึงในอักษร สวัสดิ์, 2542) ได้นิยามคำว่า ความรู้ว่าเป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา

เบนจามิน บลูม (อ้างถึงในอักษร สวัสดิ์, 2542) นิยามคำว่า ความรู้ ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการ และกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบของโครงการวัตถุประสงค์ ในด้านความรู้

2.3.2 ประเภทของความรู้

แบ่งประเภทของความรู้ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 2 ประเภท (พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547) ดังนี้

2.3.2.1 ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองเห็นไม่ชัดเจน (Tacit Knowledge)

จัดเป็นความรู้ที่ไม่เป็นทางการ เป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ที่มาจากประสบการณ์ ความเชื่อหรือความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เช่น การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ผ่านการสังเกต การสนทนา การฝึกอบรม ความรู้ประเภทนี้เป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ เนื่องจากความรู้ประเภทนี้เกิดจากประสบการณ์ และการนำมาเล่าสู่กันฟัง ดังนั้น จึงไม่สามารถจัดให้เป็นระบบหรือหมวดหมู่ได้ และไม่สามารถเขียนเป็นกฎเกณฑ์หรือตำราได้ แต่สามารถถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ได้โดยการสังเกตและเลียนแบบ

2.3.2.2 ความรู้ที่ชัดเจนหรือความรู้ที่เป็นทางการ (Explicit Knowledge)

เป็นความรู้ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และใช้ร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ เอกสารขององค์กร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ประเภทนี้เป็นความรู้ที่แสดงออกมาโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ จึงสามารถสื่อสารและเผยแพร่ได้อย่างสะดวก

2.3.3 ระดับของความรู้

ระดับของความรู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2562) ดังนี้

ระดับที่ 1 ความรู้เชิงทฤษฎี (Know-What) เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริง รู้อะไร เป็นอะไร จะพบในผู้ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ ๆ ที่มีความรู้ โดยเฉพาะความรู้ที่จำมาได้จากความรู้ชัดเจนซึ่งได้จากการเรียน

ระดับที่ 2 ความรู้เชิงทฤษฎี และเชิงบริบท (Know-How) เป็นความรู้เชื่อมโยงกับโลกของความเป็นจริง ภายใต้อสภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อนสามารถนำเอาความรู้ชัดแจ้งที่ได้มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้ จะพบในคนที่ทำงานมาแล้วหลาย ๆ ปี จนเกิดความรู้ฝังลึกที่เป็นทักษะ หรือประสบการณ์มากขึ้น

ระดับที่ 3 ความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผล (Know-Why) เป็นความรู้เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลของประสบการณ์แก้ปัญหาที่ซับซ้อน และนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เป็นผู้ทำงานมาระยะหนึ่งแล้วเกิดความรู้ฝังลึก สามารถนำความรู้ฝังลึกของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น หรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้พร้อมทั้งรับเอาความรู้จากผู้อื่น ไปปรับใช้ในบริบทของตนเองได้

ระดับที่ 4 ความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ (Care-Why) เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ที่ซับซ้อนมาจากภายในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถประมวล วิเคราะห์ความรู้ที่ตนเองมีอยู่กับความรู้ที่ตนเองได้รับมา สร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้

2.3.4 วิธีการแสวงหาความรู้

วิธีการแสวงหาความรู้มีหลายวิธีขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างทั้งในส่วนตัวของผู้แสวงหาความรู้ สภาวะแวดล้อม และประเภทความรู้ที่ต้องการศึกษา วิธีการแสวงหาความรู้แต่ละวิธีมีทั้งข้อดี และข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป จึงควรใช้วิธีการให้เหมาะสมเพื่อให้ได้ความรู้และความจริงที่น่าเชื่อถือ โดยวิธีการแสวงหาความรู้ที่ใช้ในปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้ (อุเทน ปัญโญ และสุดาวดี ลิ่มไพบูลย์, 2559)

2.3.4.1 ประสบการณ์

ความรู้ความจริงหลายเรื่องในแต่ละคนยอมเชื่อ ยอมรับว่าเป็นความจริงเพราะผู้นั้นได้มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมาก่อน ความรู้หรือความเชื่อหลายเรื่องที่ได้รับมาโดยการเรียนรู้จากสังคม เมื่อคนเราเกิดมาสังคมก็จะถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณี หรือสิ่งที่ควรปฏิบัติในสังคมนั้นให้ การรับเอาความรู้ประเภทนี้จะนำไปแบบอัตโนมัติ ค่อยเป็นค่อยไป คนรุ่นหลังจะประพฤติปฏิบัติตามแบบอย่างของคนรุ่นก่อน ตัวอย่างเช่น ความรู้ ความสามารถในการพูดภาษาไทย การที่ต้องยอมรับเอาความรู้ประเภทนี้ไปปฏิบัติ ก็เพราะต้องการจะอยู่ในสังคมนั้นอย่างราบรื่น เนื่องจากสังคมส่วนใหญ่เขาปฏิบัติกันเช่นนั้น

2.3.4.2 แหล่งความรู้

องค์ความรู้หรือข้อเท็จจริงจำนวนมากได้มีการบันทึกในสื่อหรือในสมองของมนุษย์ ซึ่งจะถูกต้องหรือเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ศึกษาค้นคว้าเพียงใดขึ้นอยู่กับแหล่งความรู้นั้น ถ้าแหล่งความรู้เป็นบุคคลก็ควรพิจารณาว่าผู้นั้นมีความรู้ในสาขาวิชาหรือในเรื่องที่ต้องการจะถาม

เพียงใด ดังนั้นหากมั่นใจว่าองค์ความรู้หรือข้อเท็จจริงที่ต้องการศึกษามีการบันทึกไว้ในแหล่งใด ก็ควรศึกษาค้นคว้าจากแหล่งนั้น อีกทั้งหากต้องการศึกษาความรู้หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่มีผู้อื่นได้ศึกษาไว้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นศึกษาค้นคว้าใหม่ ควรใช้วิธีสอบถามผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น โดยปัจจุบันมีแหล่งความรู้ประเภทนี้จำนวนมาก เช่น เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพและเสียง ฟิล์มภาพยนตร์ สิ่งพิมพ์ รวมทั้งสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เป็นต้น

2.3.4.3 วิธีอนุมาน

การแสวงหาความรู้โดยวิธีนี้ ผู้แสวงหาความรู้มีความเชื่อว่าอะไรก็ตามที่เป็นความจริงจะต้องเป็นความจริงในลักษณะหนึ่งที่อยู่ในขอบเขต โดยต้องมีความรู้หรือความจริงส่วนหนึ่งเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว และจากความรู้ที่มีอยู่นี้ใช้หลักเหตุผลแยกแยะออกเป็นความรู้ส่วนย่อยออกไป โดยอริสโตเติลเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนแรกที่ค้นพบวิธีหาความรู้แบบอนุมาน การแสวงหาความรู้ตามวิธีของอริสโตเติลเริ่มจากการอ้างอิงองค์ความรู้หลักแล้วตามด้วยองค์ความรู้ย่อย และข้อสรุปจากองค์ความรู้ทั้งสอง ซึ่งข้อสรุปจะสมเหตุสมผลหรือไม่สมเหตุสมผลขึ้นอยู่กับ การยอมรับในองค์ความรู้หลักและองค์ความรู้ย่อย ตลอดจนวิธีการสรุป

2.3.4.4 วิธีอุปมาน

การแสวงหาความรู้โดยใช้วิธีอุปมานเป็นการศึกษาจากองค์ความรู้ย่อย ๆ รวมกันแล้วสรุปเป็นองค์ความรู้หลักหรือเริ่มศึกษาความรู้ความจริงเฉพาะอย่างแล้วนำไปสู่ความรู้ที่เป็นสากล ผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ค้นคิดวิธีการแสวงหาความรู้แบบอุปมานคือ ฟรานซิส เบคอน ซึ่งใช้วิธีศึกษาข้อเท็จจริงย่อยก่อนแล้วนำมาจัดกลุ่มใหม่โดยคำนึงถึงความเหมือนหรือความแตกต่างของส่วนประกอบ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ แล้วสรุปเป็นข้อเท็จจริงใหม่ขึ้นมา การแสวงหาความรู้วิธีอุปมานนี้จำแนกได้ 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 อุปมานแบบสมบูรณ์ เป็นวิธีการที่ผู้แสวงหาความรู้จะสังเกตข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษาจากประชากรทุกหน่วยหรือศึกษาเริ่มจากส่วนย่อยทุกส่วนที่ประกอบเป็นส่วนใหญ่ที่ต้องการศึกษา แล้วสรุปจากข้อมูลทั้งหมดเป็นความรู้โดยรวม

แบบที่ 2 อุปมานแบบไม่สมบูรณ์ เป็นวิธีการที่ผู้แสวงหาความรู้สังเกตข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพราะถือว่าการรวบรวมข้อมูลจากประชากรทุกหน่วยนั้นทำได้ยากหรือไม่ได้เลยหรือบางครั้งก็เกินความจำเป็น การรวบรวมจากตัวอย่างถ้ามีวิธีการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีแล้วก็จะทำให้ผลการศึกษาเป็นที่น่าเชื่อถือ

2.3.4.5 วิธีการวิทยาศาสตร์

เป็นวิธีการแสวงหาความรู้โดยใช้หลักการของวิธีอุปมานและวิธีอนุมาน ผสมผสานกัน ซึ่งมีกระบวนการที่สำคัญ 5 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขั้นปัญหา (Problem)
2. ขั้นตั้งสมมติฐาน (Hypothesis)
3. ขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering Data)
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis)
5. ขั้นสรุป (Conclusion)

2.3.4.6 วิธีการวิจัย

การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ที่เชื่อถือได้โดยใช้วิธีที่มีระบบ ระเบียบ มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งจะเห็นว่าวิธีการแสวงหาความรู้ที่สังคมยอมรับในปัจจุบันคือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นขั้นตอนในการหาความรู้ตามวิธีการวิจัยจึงอ้างอิงขั้นตอนการหาความรู้แบบวิทยาศาสตร์ คือ เริ่มต้นด้วยการนิยามปัญหาที่จะทำการตั้งสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุป

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศุภณัฐ โสทธิพันธุ์ (2557) ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความผิดเกี่ยวกับอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เปรียบเทียบกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาหารตามกฎหมายอาหารของประเทศอังกฤษ สิงคโปร์ และมาเลเซีย รวมถึงเสนอแนวทางมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาหารที่สามารถลดมูลเหตุจูงใจและโอกาสในการกระทำความผิดลงได้ควรเป็นอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 กำหนดขึ้นภายใต้แนวความคิดในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทั่วไปซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถลดมูลเหตุจูงใจและโอกาสในการกระทำความผิดของผู้ประกอบการด้านอาหารลงได้เท่าที่ควร

จำลองลักษณะ อินทวัน และปราชญ์ ปรัชญาพันธ์ (2552) ศึกษาความรู้ และเจตคติที่มีต่อ กฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยในจังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 15 อำเภอ จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ในจังหวัดนครสวรรค์ที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน และประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิฐานะ ต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเจตคติต่อกฎหมายในชีวิตประจำวัน พบว่าประชาชนในจังหวัด นครสวรรค์ที่มีเพศต่างกัน มีเจตคติต่อกฎหมายในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีเจตคติต่อกฎหมายในชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน และภูมิฐานะต่างกัน มีเจตคติต่อ กฎหมายในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โกสุม วงศ์อนันต์นนท์ (2547) ศึกษาความรู้และความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายใน ชีวิตประจำวันของประชาชน : กรณีศึกษาในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน งานวิจัยคือ ประชาชนที่อยู่ในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้กฎหมายชีวิตประจำวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้กฎหมาย เกี่ยวกับวงจรชีวิตและการดำรงอยู่ในสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้กฎหมายเกี่ยวกับครอบครัว อยู่ในระดับสูง ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อยู่ในระดับปานกลาง และความสนใจ กฎหมายในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลาง เพศชายและเพศหญิงมีความรู้ และความสนใจ กฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาชีพและระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้ และความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวันของ ประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความรู้กฎหมายในชีวิตประจำวัน และ ความสนใจกฎหมายในชีวิตประจำวันมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในทุกคู่

มนตรี นุกุลกิจ (2540) ได้สำรวจความรู้เรื่องกฎหมายอาหารของผู้ที่นำหรือสั่งอาหาร เข้ามาในราชอาณาจักรในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือ ผู้ที่นำหรือสั่งอาหารเข้า มาในราชอาณาจักร 264 ราย ผลการวิจัยพบว่า ผู้หรือนำสั่งอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรทราบ ข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องในพระราชบัญญัติอาหาร 35.25 % และไม่ทราบข้อบัญญัติเกี่ยวข้องใน พระราชบัญญัติอาหาร 64.75 % เหตุผลส่วนใหญ่คือ ไม่เคยทราบและไม่เคยมีประสบการณ์กับเรื่อง ดังกล่าวมาก่อน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้างนี้เป็นเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีจำนวน 35 โรงงาน ดังนั้น เมื่อกำหนดให้หนึ่งโรงงานใช้ตัวแทนหนึ่งคนประชากรทั้งหมดจึงมี 35 คน

ตัวอย่าง

ในการศึกษาค้างนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งมีจำนวน 35 โรงงาน โดยขนาดของตัวอย่างได้มาจากการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น และเลือกแบบเฉพาะเจาะจงโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งในการศึกษาค้างนี้เป็นการศึกษาค้างที่เกี่ยวข้องกับประชากรและตัวอย่างโดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดที่มีเป็นจำนวน 35 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยค้างนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาข้อมูลกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ในการวัดความรู้ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-Ended) และเลือก (Check-List) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร การหาข้อมูล

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และความจำเป็นที่ต้องรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบถูก ผิด มีจำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญประกาศกระทรวงสาธารณสุขของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 5 ข้อ
2. ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 20 ข้อ
3. ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 10 ข้อ
4. ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกระทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มีจำนวน 5 ข้อ

3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามฉบับนี้ขึ้นเองโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ปี พ.ศ. 2561 ที่มีการดำเนินการกับผู้ที่กระทำความผิดตามกฎหมาย โดยผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เป็นอันตราย และผิดกฎหมาย เมื่อทราบข้อมูลการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น จึงนำมาศึกษาต่อในเรื่องของข้อมูลด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารซึ่งประกอบด้วย 4 เรื่อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามความรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร รวม 4 เรื่อง ประกอบด้วย 1) เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญประกาศกระทรวงสาธารณสุขของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 5 ข้อ 2) เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 20 ข้อ 3) เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีจำนวน 10 ข้อ 4) เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกระทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 มีจำนวน 5 ข้อ รวมจำนวน 40 ข้อ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มทดลอง จำนวน 5 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิเคราะห์ หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ค่า Reliability ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85 เมื่อค่า Reliability มีค่าใกล้กับ 1 ถือว่าแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้ในลำดับต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลได้จากการรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานคร และปริมาณ 35 โรงงาน โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมาณ 35 โรงงาน เพื่อแนะนำตัว อธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการวิจัย และเนื้อหาที่ใช้สอบถาม

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชี้แจงแนะนำการตอบแบบสอบถาม และแจกแบบสอบถามให้กับเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง หลังจากที่เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดจำนวน 35 ชุด มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลเพื่อรายงานผลการวิจัย

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลครบทั้งจำนวน 35 ชุด ผู้วิจัยได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมาณ ด้วยสถิติค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานคร และปริมาณ ด้วยสถิติค่าร้อยละ (Percentage) โดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของ Bloom (1971) ดังนี้

ความรู้ระดับสูง หมายถึง ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้คะแนนร้อยละ 80 - 100

ความรู้ระดับปานกลาง หมายถึง ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้คะแนนร้อยละ 60 - 79

ความรู้ระดับต่ำ หมายถึง ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้คะแนนร้อยละ 0 - 59

3. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้วยสถิติค่าร้อยละ (Percentage) โดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ดังนี้

คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป หมายถึง ผ่านเกณฑ์

คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 70 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test หรือ F-test เพื่อหาความแตกต่างกันของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามในการสอบถามตัวอย่าง จำนวน 35 ชุด โดยผู้วิจัยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และความจำเป็นที่ต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	หมายถึง	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
p-value	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไป ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และความจำเป็นต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) $n=35$	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	11.43
หญิง	31	88.57
รวม	35	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
0 - 9 ปี	19	54.29
10 - 19 ปี	16	45.71
รวม	35	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	25	71.43
ปริญญาโทขึ้นไป	10	28.57
รวม	35	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)n=35	ร้อยละ
4. สาขาที่จบการศึกษา		
สังคมศาสตร์	6	17.14
วิทยาศาสตร์	29	82.86
รวม	35	100.00
5. การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
เคย	24	68.57
ไม่เคย	11	31.43
รวม	35	100.00
6. การหาข้อมูลความรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
ประสบการณ์จากการทำงาน	10	28.57
เว็บไซต์สำนักอาหาร	17	48.57
สอบถามเจ้าหน้าที่ อย.	8	22.86
รวม	35	100.00
7. ความจำเป็นที่ต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
จำเป็น	35	100.00
ไม่จำเป็น	0	0.00
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. เพศ พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 และเป็นเพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43

2. ประสบการณ์การทำงาน พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีประสบการณ์การทำงาน 0 - 9 ปี มากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 - 19 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71

3. ระดับการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และจบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

4. สาขาที่จบการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จบสาขาวิทยาศาสตร์มากกว่าสาขาสังคมศาสตร์ โดยจบสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.86 และจบสาขาสังคมศาสตร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14

5. การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เคยอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมากกว่าไม่เคยอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยเคยอบรม จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 และไม่เคยอบรม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43

6. การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หาข้อมูลจากเว็บไซต์อาหารมากที่สุดคือ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 รองลงมาคือ จากประสบการณ์จากการทำงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ อื่น. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86

7. ความจำเป็นที่ต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้ง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำเป็นที่ต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

4.3 ผลการวิเคราะห์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ส่วนที่ 2 ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละ ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของประกาศกระทรวงสาธารณสุขของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
1. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจัดเป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพและฉลากต้องได้รับการอนุญาตก่อนนำไปใช้	30 (85.71)	5 (14.29)
2. วิตามินแบบหยดในปากจัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	15 (42.86)	20 (57.14)
3. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารคอลลาเจนจากปลาต้องตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี. โคไล (Escherichia coli)	25 (71.43)	10 (28.57)
4. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิดปริมาณสารหนูในรูปอนินทรีย์ (Inorganic Arsenic) ต้องไม่เกิน 2 มก./กก.	25 (71.43)	10 (28.57)
5. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อจำหน่ายต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (GMP)	35 (100.00)	0 (0.00)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
6. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีส่วนผสม ของสารสกัดจากเมล็ดคองุ่นและสารจากเปลือกสน ใช้รวมกันได้ไม่เกิน 125 มิลลิกรัมต่อวัน	20 (57.14)	15 (42.86)
7. ตั้งกุยบรรจุนในแคปซูล เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	19 (54.29)	16 (45.71)
8. ถังเจ้าดอกเม็ดปริมาณที่ใช้ไม่เกิน 3 กรัมต่อวัน เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	17 (48.57)	18 (51.43)
9. โสมเกาหลี รากชานซี อเมริกันจินเส็งบดผง สามารถใช้รวมกันได้ไม่เกิน 2 กรัมต่อวัน	22 (62.86)	13 (37.14)
10. สารสกัดจากดาวเรืองสกัดด้วยเฮกเซน ได้โดยมีสารละลายตกค้าง ไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (ppm)	7 (20.00)	28 (80.00)
11. บลูเบอร์รี่ บิลเบอร์รี่ และแครนเบอร์รี่ ไม่จำกัดปริมาณการใช้ต่อวัน	26 (74.29)	9 (25.71)
12. หญ้าหวานบดผงในปริมาณที่เหมาะสม สามารถนำมาใช้เป็นสารให้ความหวานแทน น้ำตาลในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้	19 (54.29)	16 (45.71)
13. สารสกัดกระชายดำสกัดด้วยน้ำสามารถบรรจุ ในแคปซูลได้ปริมาณไม่เกิน 25 มิลลิกรัมต่อวัน	13 (37.14)	22 (62.86)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
14. คาวอินคาบรจุแคปซูลนี้ไม่เกิน 1 กรัมต่อวัน และผงคาวอินคาบรจุแคปซูลไม่เกิน 1.5 กรัมต่อวัน จัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	5 (14.29)	30 (85.71)
15. เคอร์คูมินอยด์ (Curcuminoid) เป็นสารสำคัญของขมิ้นชันที่อนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	34 (97.14)	1 (2.86)
16. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อนุญาตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดผงที่มี สูตรส่วนประกอบสำคัญคอลลาเจนเปปไทด์ จากปลาโดยวิธีการรับประทาน ตักชงดื่ม 100 กรัม ต่อวัน	29 (82.86)	6 (17.14)
17. การใช้ชนิดของกรดอะมิโนให้ใช้ได้ ไม่เกินปริมาณสูงสุดตามชนิดของกรดอะมิโน	27 (77.14)	8 (22.86)
18. การใช้กรดอะมิโนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ในกลุ่มเมไทโอนีน ร่วมกับกลุ่มซิสทีน และกลุ่มซิสเทอีน ปริมาณรวมต้อง ไม่เกิน 500 มิลลิกรัมต่อวัน	17 (48.57)	18 (51.43)
19. แอล-กลูตาไธโอน (L-glutathione) 250 มิลลิกรัมต่อวัน เป็นปริมาณสูงสุด ที่อนุญาตในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	32 (91.43)	3 (8.57)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ ¹ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
20. ปริมาณวิตามินหรือแร่ธาตุที่นำมาใช้ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละสิบห้า	26 (74.29)	9 (25.71)
21. ปริมาณสูงสุดของวิตามินหรือแร่ธาตุ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องไม่เกินค่า Thai RDI	29 (82.86)	6 (17.14)
22. สูตรส่วนประกอบด้วย วิตามินบี 3 (Niacinamide) 2 มิลลิกรัม วิตามินซี (Ascorbic Acid) 3 มิลลิกรัม สารสกัดจากเมล็ดองุ่น 60 มิลลิกรัม สารสกัดจากเปลือกสน 60 มิลลิกรัม รับประทานวันละ 1 แคปซูล ไม่จัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	21 (60.00)	14 (40.00)
23. มะขามแขก และส้มแขกเป็นพืชที่อนุญาต ให้ใช้ตามบัญชีรายชื่อพืชที่ให้ใช้ได้ ¹ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	28 (80.0)	7 (20.0)
24. โขี้เหล็กคอปเปอร์คลอโรฟิลลิน (Sodium copper chlorophyllin) เป็นสารสำคัญที่สามารถนำใช้ได้ ¹ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	8 (22.86)	27 (77.14)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ ¹ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
25. ฟิแนสเทอไรด์ (Finasteride) และบิซาโคดิล (Bisacodyl) อนุญาตให้ใช้ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ในปริมาณที่เหมาะสม	16 (45.71)	19 (54.29)
ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
26. ฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิด ต้องแสดงคำเตือน “เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน”	34 (97.14)	1 (2.86)
27. ถ้ามีจึงเป็นส่วนประกอบใน ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารฉลาก ต้องแสดงคำเตือน “เด็ก สตรีมีครรภ์และ สตรีที่จะตั้งครรภ์ไม่ควรรับประทาน”	10 (28.57)	25 (71.43)
28. “ไม่ใช่อาหารสำหรับควบคุมน้ำหนัก” เป็นคำเตือนที่ต้องแสดงเมื่อ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีส้มแขก (Garcinia) เป็นส่วนประกอบ	19 (54.29)	16 (45.71)
29. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารผสมโคโคซาน ฉลากต้องแสดงคำเตือนเพิ่มเติม และแสดงข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร	28 (80.00)	7 (20.00)
30. ฉลากที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภค ต้องแสดงข้อความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	23 (65.71)	12 (34.29)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร		
31. การแสดงเลขสารบบอาหารบนฉลาก ต้องแสดงในกรอบ เครื่องหมาย ออย. และมีตัวเลขขนาดเล็กกว่า 2 มิลลิเมตร	18 (51.43)	17 (48.57)
32. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีอายุการเก็บรักษา 2 ปี ฉลากต้องแสดงข้อความ “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน”	20 (57.14)	15 (42.86)
33. ฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้อง แสดงชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต และที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ที่ผลิต	17 (48.57)	18 (51.43)
34. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดแคปซูล ที่มีเจลาติน (Gelatin) เป็นโครงสร้าง ของแคปซูลฉลากต้องแสดงข้อความ สารทำให้เกิดเจล (เจลาตินชนิดรับประทานได้)	29 (82.86)	6 (17.14)
35. “เจือสีสังเคราะห์ (INS Number 171)” แสดงบนฉลากเมื่อแคปซูลมีส่วนผสมของ ไททาเนียมไดออกไซด์ (Titanium dioxide)	23 (65.71)	12 (34.29)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522		
36. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีส่วนผสมของ เฟนฟลูรามีน (Fenfluramine) เป็นอาหาร ที่มีคุณภาพไม่เข้าข่ายตามมาตรฐาน ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 293 ผู้ผลิตต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท	12 (34.29)	23 (65.71)
37. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มี โซเดียมคอปเปอร์คลอโรฟิลลิน (Sodium copper chlorophyllin) เป็นสารสำคัญจัดเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ ผู้ผลิตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	8 (22.86)	27 (77.14)
38. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการอ้างเลขสารบบ ผลิตภัณฑ์อื่นจัดว่าเป็นอาหารปลอม ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท	5 (14.29)	30 (85.71)
39. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการแจ้งสูตร ส่วนประกอบบนฉลากไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาต ผู้ผลิตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หรือปรับ ตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท	8 (22.86)	27 (77.14)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ข้อมูลการตอบแบบสอบถาม	
	ถูก (ร้อยละ)	ผิด (ร้อยละ)
ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522		
40. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตรวจพบเชื้อซัลโมเนลลา (<i>Salmonella spp.</i>) ต่ออาหาร 25 กรัม ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท	13 (37.14)	22 (62.86)

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แสดงข้อมูล ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญประกาศกระทรวงสาธารณสุขของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารพบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามที่ 1 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจัดเป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพและฉลากต้องได้รับการอนุญาตก่อนนำไปใช้ ตอบถูก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ตอบผิด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ข้อคำถามที่ 2 วิตามินแบบหยดในปากจัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ตอบผิด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ข้อคำถามที่ 3 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารคอลลาเจนจากปลาต้องตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล (*Escherichia coli*) ตอบถูก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ตอบผิด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ข้อคำถามที่ 4 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิดปริมาณสารหนูในรูปอนินทรีย์ (Inorganic Arsenic) ต้องไม่เกิน 2 มก./กก. ตอบถูก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ตอบผิด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ข้อคำถามที่ 5 ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อจำหน่ายต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) ตอบถูก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้¹ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามที่ 6 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีส่วนผสมของสารสกัดจากเมล็ดคองุนและสารจากเปลือกสนใช้รวมกันได้ไม่เกิน 125 มิลลิกรัมต่อวัน ตอบถูก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ตอบผิด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ข้อคำถามที่ 7 ดังกฤษบรรจุนในแคปซูล เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 ตอบผิด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ข้อคำถามที่ 8 ถั่งเช่าดอกเม็ดปริมาณที่ใช้ไม่เกิน 3 กรัมต่อวัน เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 ตอบผิด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 ข้อคำถามที่ 9 โสมเกาหลี รากซานซิ อเมริกันจีนเส็งบดผงสามารถ²ใช้รวมกันไม่เกิน 2 กรัมต่อวัน ตอบถูก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 62.86 ตอบผิด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 ข้อคำถามที่ 10 สารสกัดจากดาวเรืองสกัดด้วยเฮกเซนได้โดยมีสารละลายตกค้างไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (ppm) ตอบถูก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตอบผิด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ข้อคำถามที่ 11 บลูเบอร์รี่ บิลเบอร์รี่ และแครนเบอร์รี่ไม่จำกัดปริมาณการใช้ต่อวัน ตอบถูก จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.29 ตอบผิด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 ข้อคำถามที่ 12 หนุ้าหวานบดผงในปริมาณที่เหมาะสมสามารถนำมาใช้เป็นสารให้ความหวานแทนน้ำตาลในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้ ตอบถูก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 ตอบผิด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ข้อคำถามที่ 13 สารสกัดกระชายดำสกัดด้วยน้ำสามารถบรรจุในแคปซูลได้ปริมาณไม่เกิน 25 มิลลิกรัมต่อวัน ตอบถูก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 ตอบผิด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 62.86 ข้อคำถามที่ 14 ดาวอินคาบรรจุแคปซูลนี้ไม่เกิน 1 กรัมต่อวัน และผงดาวอินคาบรรจุแคปซูลไม่เกิน 1.5 กรัมต่อวัน จัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ตอบผิด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ข้อคำถามที่ 15 เคอร์คูมินอยด์ (Curcuminoid) เป็นสารสำคัญของขมิ้นชันที่อนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 ตอบผิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ข้อคำถามที่ 16 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อนุญาตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดผงที่มีสูตรส่วนประกอบสำคัญคอลลาเจนเปปไทด์จากปลา โดยวิธีการรับประทานตักชงดื่ม 100 กรัม ต่อวัน ตอบถูก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.86 ตอบผิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 ข้อคำถามที่ 17 การใช้ชนิดของกรดอะมิโนให้ใช้ได้ไม่เกินปริมาณสูงสุดตามชนิดของกรดอะมิโน ตอบถูก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14 ตอบผิด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 ข้อคำถามที่ 18 การใช้กรดอะมิโนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในกลุ่มเมไทโอนีน ร่วมกับกลุ่มซิสทีน และกลุ่มซิสเทอีน ปริมาณรวมต้องไม่เกิน 500 มิลลิกรัมต่อวัน ตอบถูก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 ตอบผิด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43

ข้อคำถามที่ 19 แอล-กลูตาไธโอน (L-glutathione) 250 มิลลิกรัมต่อวันเป็นปริมาณสูงสุดที่อนุญาตในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 91.43 ตอบผิด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 ข้อคำถามที่ 20 ปริมาณวิตามินหรือแร่ธาตุที่นำมาใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า ตอบถูก จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 74.29 ตอบผิด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 ข้อคำถามที่ 21 ปริมาณสูงสุดของวิตามินหรือแร่ธาตุในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ต้องไม่เกินค่า Thai RDI ตอบถูก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.86 ตอบผิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 ข้อคำถามที่ 22 สูตรส่วนประกอบด้วย วิตามินบี 3 (Niacinamide) 2 มิลลิกรัม วิตามินซี (Ascorbic Acid) 3 มิลลิกรัม สารสกัดจากเมล็ดคองุ่น 60 มิลลิกรัม สารสกัดจากเปลือกสน 60 มิลลิกรัม รับประทานวันละ 1 แคปซูล ไม่จัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตอบผิด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ข้อคำถามที่ 23 มะขามแขกและส้มแขกเป็นพืชที่อนุญาตให้ใช้ตามบัญชีรายชื่อพืชที่ให้ใช้ได้ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตอบผิด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ข้อคำถามที่ 24 โซเดียมคอปเปอร์คลอโรฟิลลิน (Sodium copper chlorophyllin) เป็นสารสำคัญที่สามารถนำไปใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตอบถูก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 ตอบผิด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14 ข้อคำถามที่ 25 ฟินาสเทอไรด์ (Finasteride) และบิซาโคดิล (Bisacodyl) อนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในปริมาณที่เหมาะสม ตอบถูก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ตอบผิด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29

3. ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่าเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามที่ 26 ฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิดต้องแสดงคำเตือน “เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน” ตอบถูก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 97.14 ตอบผิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ข้อคำถามที่ 27 ถ้ามีจึงเป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารฉลากต้องแสดงคำเตือน “เด็ก สตรีมีครรภ์และสตรีที่จะตั้งครรภ์ไม่ควรรับประทาน” ตอบถูก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ตอบผิด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ข้อคำถามที่ 28 “ไม่ใช่อาหารสำหรับควบคุมน้ำหนัก” เป็นคำเตือนที่ต้องแสดง เมื่อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีส้มแขก (Garcinia) เป็นส่วนประกอบ ตอบถูก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 ตอบผิด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ข้อคำถามที่ 29 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารผสมโคโคซานฉลากต้องแสดงคำเตือนเพิ่มเติม และแสดงข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร ตอบถูก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ตอบผิด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ข้อคำถามที่ 30 ฉลากที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภคต้องแสดงข้อความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตอบถูก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 ตอบผิด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29 ข้อคำถามที่ 31 การแสดงเลขสารบบอาหารบนฉลากต้องแสดงในกรอบ

เครื่องหมาย อย. และมีตัวเลขขนาดเล็กกว่า 2 มิลลิเมตร ตอบถูก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 ตอบผิด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 ข้อคำถามที่ 32 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีอายุการเก็บรักษา 2 ปี ฉลากต้องแสดงข้อความ “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน” ตอบถูก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ตอบผิด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ข้อคำถามที่ 33 ฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องแสดงชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต และที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ที่ผลิต ตอบถูก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 ตอบผิด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 ข้อคำถามที่ 34 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดแคปซูลที่มีเจลาติน (Gelatin) เป็นโครงสร้างของแคปซูลฉลากต้องแสดงข้อความสารทำให้ เกิดเจล (เจลาตินชนิดรับประทานได้) ตอบถูก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.86 ตอบผิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 ข้อคำถามที่ 35 “เจือสีสังเคราะห์ (INS Number 171)” แสดงบนฉลากเมื่อแคปซูลมีส่วนผสมของไททาเนียมไดออกไซด์ (Titanium dioxide) ตอบถูก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 ตอบผิด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29

4. ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามที่ 36 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีส่วนผสมของเฟนฟลูรามีน (Fenfluramine) เป็นอาหารที่มีคุณภาพไม่เข้าข่ายตามมาตรฐานประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 293 ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ตอบถูก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29 ตอบผิด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 ข้อคำถามที่ 37 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มี โซเดียมคอปเปอร์คลอโรฟิลลิน (Sodium copper chlorophyllin) เป็นสารสำคัญจัดเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ผู้ผลิตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตอบถูก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 ตอบผิด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14 ข้อคำถามที่ 38 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการอ้างเลขสารบบผลิตภัณฑ์อื่นจัดว่าเป็นอาหารปลอม ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ตอบถูก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ตอบผิด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ข้อคำถามที่ 39 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการแจ้งสูตรส่วนประกอบบนฉลากไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาต ผู้ผลิตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท ตอบถูก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 ตอบผิด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14 และข้อคำถามที่ 40 ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตรวจพบเชื้อซัลโมเนลลา (*Salmonella spp.*) ต่ออาหาร 25 กรัม ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ตอบถูก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 ตอบผิด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 62.86

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละ ของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	n=35	
สูง (คะแนนร้อยละ 80 - 100)	3	8.57
ปานกลาง (คะแนนร้อยละ 60 - 79)	11	31.43
ต่ำ (คะแนนร้อยละ 0 - 59)	21	60.00
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 4.4 จากการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 และระดับสูง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57

ตารางที่ 4.5 จำนวน และร้อยละ ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ผ่านเกณฑ์ และที่ไม่ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์ผ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	n=35	
ผ่านเกณฑ์ (คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป)	10	28.57
ไม่ผ่านเกณฑ์ (คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 70)	25	71.43
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 4.5 จากการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และผ่านเกณฑ์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีเพียงจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน

ระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	0 – 9 ปี		10 – 19 ปี		t-test	p-value
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
ระดับความรู้ด้านกฎหมาย ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	25.16	5.284	20.88	5.149	2.417	0.021*

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ปริญญตรี หรือต่ำกว่า		ปริญญาโท ขึ้นไป		t-test	p-value
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
	ระดับความรู้ด้านกฎหมาย ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	16.17	1.835	24.66		

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม สาขาที่จบการศึกษา

สาขาที่จบการศึกษา	สังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์		t-test	p-value
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
ระดับความรู้ด้านกฎหมาย ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	22.96	5.948	23.80	4.780	-7.163	0.000*

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีสาขาที่จบการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถาน ที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

การอบรมหลักสูตรกฎหมาย ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	เคยอบรม		ไม่เคยอบรม		t-test	p-value
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
ระดับความรู้ด้านกฎหมาย ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	24.67	5.467	20.00	4.561	2.461	0.019*

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เคยอบรม กับ ไม่เคยอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมาย ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	n	\bar{X}	S.D	F	p-value
1. ประสบการณ์จากการทำงาน	10	27.10	5.567	4.373	0.021*
2. เว็บไซต์สำนักอาหาร	17	21.12	5.464		
3. สอบถามเจ้าหน้าที่ ออ.	8	22.75	3.284		

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่าเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ต่างกัน มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ2) ศึกษาความแตกต่างกันของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ตัวอย่างที่ใช้ คือ เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 35 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test เพื่อหาความแตกต่างกันของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และใช้สถิติ F-test เพื่อหาความแตกต่างกันของระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จำแนกตามการหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามลำดับต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 35 คน พบว่า มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิงจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57 และเพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43 มีประสบการณ์การทำงาน 0 - 9 ปี มากกว่า 10 - 19 ปี โดยมีประสบการณ์การทำงาน 0 - 9 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 - 19 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มากกว่าระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และจบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 สาขาที่จบการศึกษา พบว่า จบสาขาวิทยาศาสตร์มากกว่าสาขาสังคมศาสตร์ โดยจบสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 82.86 และจบสาขาสังคมศาสตร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า เคยอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมากกว่าไม่เคยอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยเคยอบรม จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 และไม่เคยอบรม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 การหาข้อมูลความรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า มีการหาข้อมูลจากเว็บไซต์อาหารมากที่สุดคือ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 รองลงมาคือ จากประสบการณ์การทำงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ ออ. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 และความจำเป็นที่ต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร พบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 35 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำเป็นที่ต้องรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ส่วนที่ 2 ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ ระดับความรู้กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 และระดับสูง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57

จากการวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์ ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และผ่านเกณฑ์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีเพียง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

ส่วนที่ 3 จากการทดสอบสมมติฐาน ระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) ประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน คือ 0 - 9 ปี กับ 10 - 19 ปี มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2) ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน คือ ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า กับ ปริญญาโทขึ้นไป มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3) สาขาที่จบการศึกษาของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน คือ สังคมศาสตร์ กับ วิทยาศาสตร์ มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4) การอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน คือ เคยอบรม กับ ไม่เคยอบรม มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5) การหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน คือ ประสบการณ์จากการทำงาน เว็บไซต์สำนักอาหาร และสอบถามเจ้าหน้าที่ ออ. มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ทำให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่มีความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารอยู่ในระดับต่ำ และยังไม่ผ่านเกณฑ์ความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยจากการเปิดเผยข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีการดำเนินคดีจับกุมผู้กระทำความผิดกลุ่มผลิตภัณฑ์สุขภาพมาแล้วประมาณ 400 แห่ง มูลค่าของกลางกว่า 300 ล้านบาท (ข่าวไทยพีบีเอส, 2561) และมีสถิติการจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดสูงสุดในปี พ.ศ. 2561 ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในพื้นที่ในการตรวจสอบสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพผิดกฎหมาย และมีการปลอมปนยา จำนวน 65 แห่ง และยึดผลิตภัณฑ์จำนวน 222 รายการ เช่น ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารลดน้ำหนัก ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารปลอม ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารช่วยให้ขาว เป็นต้น พบว่าเป็นอาหารที่ไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอม และมีการแสดงฉลากที่ไม่ถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2561) ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จะทำให้เกิดความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญในการนำความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารไปใช้ในการปฏิบัติงาน และไม่กระทำการใด ๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันคือ 0 - 9 ปี กับ 10 - 19 ปี มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันคือปริญญาตรีหรือต่ำกว่า กับ ปริญญาโทขึ้นไป มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากผลการศึกษาวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจำลองลักษณ์ อินทวัน

และปราชญ์ ปรัชญาพันธ์ (2552) ศึกษาความรู้ และเจตคติที่มีต่อกฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชน ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของโกสุม วงศ์อนันต์นนท์ (2547) ศึกษาความรู้และความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชน : กรณีศึกษาในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันจะมีความรู้กฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่จบการศึกษาสาขาต่างกัน คือ สังคมศาสตร์ กับ วิทยาศาสตร์ มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เคยอบรม กับ ไม่เคยอบรม หลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก วงษ์เจริญ (2558) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้กรณีศึกษาโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ พบว่า รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ด้านการฝึกอบรมในขณะทำงาน มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบุคลากร โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ อย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05

เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มีการหาข้อมูลความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างกัน คือ ประสบการณ์จากการทำงาน เว็บไซต์สำนักอาหาร และสอบถามเจ้าหน้าที่ อื่น มีระดับความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หาข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักอาหารมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเว็บไซต์สำนักอาหารเป็นแหล่งข้อมูลที่ เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความสะดวก และรวดเร็วที่สุดในการปฏิบัติงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. กฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับใช้กับสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจึงเป็นกฎหมายที่มีลักษณะบังคับ มีบทลงโทษ ทั้งทางแพ่ง และอาญา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ดำเนินกิจการรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ได้รับรู้ รับทราบ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว เพื่อลดปัญหาที่จะตามมาภายหลังเนื่องจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องตามกฎหมาย

2. ผู้ดำเนินกิจการในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้รับการฝึกอบรมด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้พื้นฐาน และความพร้อมในการปฏิบัติงาน

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตามกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

4. การทำงานที่นานขึ้นความรู้ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาจจะลดลงระหว่างการทำงาน ดังนั้น ผู้ดำเนินกิจการในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ควรจัดอบรมเรื่องกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อทบทวนความรู้ และรับทราบข้อมูลกฎหมายผลิตภัณฑ์ที่เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการพัฒนาเว็บไซต์สำนักอาหารโดยรวบรวมข้อมูลด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้ครบถ้วน และสามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่าย เนื่องจาก ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการหาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากเว็บไซต์สำนักอาหารมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งถัดไป

1. ควรมีการศึกษาความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีผลบังคับใช้ตัวอื่น ๆ ในเชิงลึก

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากงานวิจัยนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. (2535). พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พร้อมด้วย กฎกระทรวง และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512. มาตรา 5 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ: กระทรวงอุตสาหกรรม.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2548). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 293) พ.ศ. 2548 เรื่อง ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร. สืบค้น 03 กันยายน 2561, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2548/00179117.PDF>
- กลุ่มกำกับดูแลก่อนออกสู่ตลาด สำนักงานอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2558). หลักเกณฑ์และแนวทางการอนุญาตผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร รอยัลเฮลตี้และผลิตภัณฑ์ รอยัลเฮลตี้. สืบค้น 03 กันยายน 2561, จาก http://www.fda.moph.go.th/sites/food/manual/Manual_5.1.pdf
- กลุ่มสื่อสารองค์กร กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคร โลก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2561). ข่าวประชาสัมพันธ์ อย. สั่งยกเลิกเลขสารบบอาหารผลิตภัณฑ์ดินและพักไบอนุญาตผลิต. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/SitePages/News.aspx?IDitem=595>
- กลุ่มสื่อสารองค์กร กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคร โลก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2561). ข่าวประชาสัมพันธ์ อย. ลงดาบ !! ยกเลิกเลขสารบบอาหาร 10 รายการ ลักลอบใส่ไซบูทรามีน พร้อมเพิ่มมาตรการเข้มงวดยกระดับเป็นวัตถุออกฤทธิ์ฯ. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/SitePages/News.aspx?IDitem=603>
- กลุ่มสื่อสารองค์กร กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภคร โลก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2561). ข่าวประชาสัมพันธ์ บุกจับแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร “เอเชีย สลิม” พบผสมไซบูทรามีน ผิดกฎหมาย. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/SitePages/News.aspx?IDitem=613>

- โกสุม วงศ์อนันต์นันท์. (2547). *ศึกษาความรู้และความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชน: กรณีศึกษาในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ข่าวไทยพีบีเอส. (2561). *5 ปี คดีผลิตภัณฑ์สุขภาพ-อาหารเสริมฟุ้ง*. สืบค้น 03 เมษายน 2562, จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/271850>
- จำลองลักษณ์ อินทวัน และปราชญ์ ปรัชญาพันธ์. (2552). *ความรู้ และเจตคติที่มีต่อกฎหมายในชีวิตประจำวันของประชาชน ในจังหวัดนครสวรรค์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2561*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood612.aspx>
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน มีนาคม 2561*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood613.aspx>
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน เมษายน 2561*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood614.aspx>
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน พฤษภาคม 2561*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood615.aspx>
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน มิถุนายน 2561*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood616.aspx>
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน กรกฎาคม 2561. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood617.aspx>
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ผลการพิสูจน์อาหาร. (2561). *ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหาร ประจำเดือน สิงหาคม 2561*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fda.moph.go.th/sites/food/SitePages/ProveFood618.aspx>

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*.
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิมพ์ชนก วงษ์เจริญ. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่ง
การเรียนรู้กรณีศึกษาโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). *การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้
“แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการความรู้”*. กรุงเทพฯ: ชรรคมลการพิมพ์.
- พงษ์พิลัย วรรณราช. (2547). *สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522*.
สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก
http://web.krisdika.go.th/data/lawabout/lawdetail/lawdetail_076.htm
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2562). *ระดับของความรู้*. สืบค้น 03 มกราคม 2562, จาก
<http://www.udru.ac.th/kmudru/index3.html>
- มานิช เวชพันธ์. (2532). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการประจำ: ศึกษาเปรียบเทียบ
ข้าราชการพลเรือน ทหารและตำรวจ 2532*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- มนตรี นุกุลกิจ. (2540). *การวิจัยสำรวจความรู้เรื่องกฎหมายอาหารของผู้ที่นำหรือสั่งอาหารเข้ามาใน
ราชอาณาจักรในกรุงเทพมหานคร. กองสารวัตร สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข*.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระ
ชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ศุภณัฐ โสคติพันธ์. (2557). *ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2561). *ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เป็นอันตรายและผิด
กฎหมาย*. สืบค้น 06 ตุลาคม 2561, จาก
<http://www.fda.moph.go.th/sites/food/FileNews/DangerousSupplements.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2558). *เอกสารประกอบการพิจารณา FB-BK-0100
หลักสูตรกฎหมายและการขออนุญาต*. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.

สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. (2561).

พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงสาธารณสุข และ
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีผลบังคับใช้. สืบค้น 03 กันยายน 2561, จาก

http://food.fda.moph.go.th/data/Admin/sum_law.pdf

อักษร สวัสดิ์. (2542). *ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อุเทน ปัญโญ และสุดาวดี ลิ้มไพบูลย์. (2559). *วิธีแสวงหาความรู้*. สืบค้น 03 กันยายน 2561, จาก
[http://sudawadeelim.wixsite.com/stat4you/single-post/2016/10/02/วิธีแสวงหา
ความรู้](http://sudawadeelim.wixsite.com/stat4you/single-post/2016/10/02/วิธีแสวงหา
ความรู้)

ภาษาต่างประเทศ

Bloom, B.S. (1967). *An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถามชุดที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง “ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใน
สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
ของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงาน
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และการตอบคำถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่าน
โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะเสนอภาพรวม จึงขอความกรุณาโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงอย่าง
ครบถ้วน

โปรดตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม ผลของการตอบคำถาม
จะถูกหรือผิดไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด และจะถูกเก็บเป็นความลับ จึงขอให้
ท่านตอบตรงตามความเป็นจริง และเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด แบ่งเป็นทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป มีจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์
เสริมอาหาร จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของประกาศกระทรวงสาธารณสุขของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
จำนวน 5 ข้อ
2. ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
จำนวน 20 ข้อ
3. ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จำนวน 10 ข้อ
4. ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกระทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร
พ.ศ. 2522 จำนวน 5 ข้อ

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณ
ในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวณัฏฐิญา ทองรอด)

นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาเขียนคำตอบให้ตรงตามความเป็นจริงของท่านโดยเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ และเขียนเครื่องหมาย \surd ในข้อที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. ประสบการณ์การทำงาน

☐ 1. 0 - 9 ปี	☐ 2. 10 - 19 ปี
--------------------------------------	--
3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	☐ 2. ปริญญาโทขึ้นไป
--	--
4. สาขาที่จบการศึกษา

☐ 1. สังคมศาสตร์	☐ 2. วิทยาศาสตร์
---	---
5. ท่านเคยได้รับการอบรมหลักสูตรกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

☐ 1. เคย	☐ 2. ไม่เคย
---------------------------------	------------------------------------
6. ท่านหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากแหล่งใด

☐ 1. ประสบการณ์จากการทำงาน	☐ 2. เว็บไซต์สำนักอาหาร
☐ 3. สอบถามเจ้าหน้าที่ ออ.	☐ 4. อื่น ๆ ระบุ
7. ท่านคิดว่าจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

☐ 1. จำเป็น	☐ 2. ไม่จำเป็น
------------------------------------	---------------------------------------

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของประกาศกระทรวงสาธารณสุขของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

จำนวน 5 ข้อ

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจัดเป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพและฉลากต้องได้รับการอนุญาตก่อนนำไปใช้			
2	วิตามินแบบหยดในปากจัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
3	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารคอลลาเจนจากปลาต้องตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี. โคไล (Escherichia coli)			
4	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิดปริมาณสารหนูในรูปอนินทรีย์ (Inorganic Arsenic) ต้องไม่เกิน 2 มก./กก.			
5	ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อจำหน่ายต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (GMP)			

2.2 ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

จำนวน 20 ข้อ

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีส่วนผสมของสารสกัดจากเมล็ดองุ่นและสารจากเปลือกสนใช้รวมกันได้ไม่เกิน 125 มิลลิกรัมต่อวัน			
2	ตั้งกุยบรรจุนในแคปซูล เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
3	ถั่งเช่าดอกเม็ดปริมาณที่ใช้ไม่เกิน 3 กรัมต่อวัน เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
4	โสมเกาหลี รากซานชิ อเมริกันจินเล็งบดผง สามารถใช้รวมกันไม่เกิน 2 กรัมต่อวัน			
5	สารสกัดจากดาวเรืองสกัดด้วยเฮกเซนได้โดยมีสารละลายตกค้างไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (ppm)			

2.2 ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

จำนวน 20 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
6	บลูเบอร์รี่ บิลเบอร์รี่ และแครนเบอร์รี่ไม่จำกัดปริมาณการใช้ต่อวัน			
7	หญ้าหวานบดผงในปริมาณที่เหมาะสมสามารถนำมาใช้เป็นสารให้ความหวานแทนน้ำตาลในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้			
8	สารสกัดกระชายดำสกัดด้วยน้ำสามารถบรรจุในแคปซูลได้ ปริมาณไม่เกิน 25 มิลลิกรัมต่อวัน			
9	ดาวอินคาบรรจุแคปซูลนี้ไม่เกิน 1 กรัมต่อวัน และผงดาวอินคาบรรจุแคปซูลไม่เกิน 1.5 กรัมต่อวัน จัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
10	เคอร์คูมินอยด์ (Curcuminoid) เป็นสารสำคัญของขมิ้นชัน ที่อนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
11	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อนุญาตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดผงที่มีสูตรส่วนประกอบสำคัญ คอลลาเจนเปปไทด์ จากปลา โดยวิธีการรับประทานตักชงดื่ม 100 กรัม ต่อวัน			
12	การใช้ชนิดของกรดอะมิโนให้ใช้ได้ไม่เกินปริมาณสูงสุดตามชนิดของกรดอะมิโน			
13	การใช้กรดอะมิโนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในกลุ่ม เมไทโอนีน ร่วมกับกลุ่มซิสทีน และกลุ่มซิสเทอีน ปริมาณรวมต้องไม่เกิน 500 มิลลิกรัมต่อวัน			
14	แอล-กลูตาไธโอน (L-glutathione) 250 มิลลิกรัมต่อวันเป็นปริมาณสูงสุดที่อนุญาตในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
15	ปริมาณวิตามินหรือแร่ธาตุที่นำมาใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า			
16	ปริมาณสูงสุดของวิตามินหรือแร่ธาตุในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ต้องไม่เกินค่า Thai RDI			

2.2 ความรู้เกี่ยวกับสารอาหารหรือสารอื่นที่อนุญาตให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
จำนวน 20 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
17	สูตรส่วนประกอบด้วย วิตามินบี 3 (Niacinamide) 2 มิลลิกรัม วิตามินซี (Ascorbic Acid) 3 มิลลิกรัม สารสกัดจากเมล็ดองุ่น 60 มิลลิกรัม สารสกัดจากเปลือกสน 60 มิลลิกรัม รับประทานวันละ 1 แคปซูล ไม่จัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
18	มะขามแขกและส้มแขกเป็นพืชที่อนุญาตให้ใช้ตามบัญชีรายชื่อพืชที่ให้ใช้ได้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
19	โซเดียมคอปเปอร์คลอโรฟิลลิน (Sodium copper chlorophyllin) เป็นสารสำคัญที่สามารถนำให้ได้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร			
20	ฟินาสเทอไรด์ (Finasteride) และบิซาโคดิล (Bisacodyl) อนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในปริมาณที่เหมาะสม			

2.3 ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจำนวน 10 ข้อ

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1	ฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทุกชนิดต้องแสดงคำเตือน “เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน”			
2	ถ้ามีจึงเป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารฉลากต้องแสดงคำเตือน “เด็ก สตรีมีครรภ์และสตรีที่จะตั้งครรภ์ไม่ควรรับประทาน”			
3	“ไม่ใช่อาหารสำหรับควบคุมน้ำหนัก” เป็นคำเตือนที่ต้องแสดงเมื่อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีส้มแขก (Garcinia) เป็นส่วนประกอบ			
4	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารผสมโคโคซานฉลากต้องแสดงคำเตือนเพิ่มเติมและแสดงข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร			

2.3 ความรู้เกี่ยวกับฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจำนวน 10 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
5	ฉลากที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภคต้องแสดงข้อความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ			
6	การแสดงเลขสารบบอาหารบนฉลากต้องแสดงในกรอบเครื่องหมาย ยอ และมีตัวเลขขนาดเล็กกว่า 2 มิลลิเมตร			
7	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีอายุการเก็บรักษา 2 ปี ฉลากต้องแสดงข้อความ “หมดอายุ” หรือ “ควรบริโภคก่อน”			
8	ฉลากผลิตภัณฑ์เสริมอาหารต้องแสดงชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต และที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ที่ผลิต			
9	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิดแคปซูลที่มีเจลาติน (Gelatin) เป็นโครงสร้างของแคปซูลฉลากต้องแสดงข้อความสารทำให้เกิดเจด (เจลาตินชนิดรับประทานได้)			
10	“เจือสีสังเคราะห์ (INS Number 171)” แสดงบนฉลากเมื่อแคปซูลมีส่วนผสมของไททาเนียมไดออกไซด์ (Titanium dioxide)			

2.4 ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร

พ.ศ.2522 จำนวน 5 ข้อ

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารมีส่วนผสมของเฟนฟลูรามีน (Fenfluramine) เป็นอาหารที่มีคุณภาพไม่เข้าข่ายตามมาตรฐานประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 293 ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท			
2	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีโซเดียมคอปเปอร์คลอโรฟิลลิน (Sodium copper chlorophyllin) เป็นสารสำคัญจัดเป็นอาหารไม่บริสุทธิ์ผู้ผลิตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ			

2.4 ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษเมื่อฝ่าฝืนกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาหาร

พ.ศ.2522 จำนวน 5 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คำตอบ		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
3	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการอ้างเลขสารบบผลิตภัณฑ์อื่น จัดว่าเป็นอาหารปลอม ผู้ผลิตต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าหมื่นบาท			
4	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีการแจ้งสูตรส่วนประกอบบน ฉลากไม่ตรงตามที่ได้รับอนุญาต ผู้ผลิตต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี หรือปรับ ตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท			
5	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารตรวจพบเชื้อซัลโมเนลลา (<i>Salmonella spp.</i>) ต่ออาหาร 25 กรัม ผู้ผลิตต้องระวาง โทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท			

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

02 มีนาคม 2562

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชติรัตน์ เมฆบัณฑิตกุล

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวฉวีจิญา ทองรอด เลขทะเบียน 605159110010 นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำสารนิพนธ์ ในการนี้หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ

วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

02 มีนาคม 2562

เรียน ดร.จุมพล รามล

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐธิญา ทองรอด เลขทะเบียน 605159110010 นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำสารนิพนธ์ ในการนี้หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ

วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

02 มีนาคม 2562

เรียน นางสาวพจนาด วิเศษกุล

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐจิรา ทองรอด เลขทะเบียน 605159110010 นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ศึกษาความรู้ด้านกฎหมายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของเจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่เข้าข่ายโรงงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำสารนิพนธ์ ในการนี้หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาการชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ

วิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

ณัฐจิญา ทองรอด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 วิทยาศาสตร์บัณฑิต

(สาขาอุตสาหกรรมเกษตร)

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ปรึกษาระบบอาหาร และเครื่องสำอาง

(ธุรกิจส่วนตัว)

หมู่บ้านสันตินคร จังหวัดสมุทรปราการ

